

Ο σημερινός κινεζικός σοσιαλισμός: Ένα παράδοξο έγχείρημα με απόλυτη λογική του

Δημήτρη Κιτσίκη

Τακτικού μέλους της Καναδικής Ακαδημίας

Καθηγητού Πανεπιστημίου της Όττάβας

Επιτίμου Προέδρου του "Ίδρύματος Δημήτρη Κιτσίκη" ΝΠΙΔ

τρίτο μάτι - τεύχος 187 - Φεβρουάριος 2011, σελ. 52-58

α) Το πέρασμα στον σοσιαλισμό: μία μακρόχρονη και ουσιαστική διαμάχη

Το θέμα αυτό απησχόλησε τους θεωρητικούς του μαρξισμού ήδη από τα πρώτα χρόνια. Η σοσιαλιστική ιδέα έπληρε την σημερινή της μορφή στις πλέον ανεπτυγμένες βιομηχανικές χώρες της Δυτικής Ευρώπης του ΙΘ' (19ου) αιώνα και προϋπέθετε την ύπαρξη καπιταλισμού. Ο Μάρξ ήτο παιδί του Διαφωτισμού και όπως ο Βολταίρος θεώρει τον καπιταλισμό πρόοδο της ανθρωπότητας προς την ευημερία, ανώτερο συνεπώς από το προηγούμενο στάδιο της φεουδαρχίας, ή δε φεουδαρχία ανώτερη της δουλοκτημοσύνης. Το σχήμα του Μάρξ ήταν άνοδικό και για να φθάση ή ανθρωπότης σε ένα ανώτερο στάδιο έπρεπε υποχρεωτικά να περάση από τα προηγούμενα. Τόν θαυμασμό του για τις καπιταλιστικές επιτεύξεις ο Μάρξ τόν εξέφρασε πολλές φορές στα συγγράμματά του. Μέσα σε αυτήν την λογική ο Μάρξ περιέμενε ή σοσιαλιστική επανάσταση να εκδηλωθή στις πλέον ανεπτυγμένες βιομηχανικές καπιταλιστικές χώρες και συγκεκριμένα στην Αγγλία. Την Ρωσία ούτε καν την έθεώρει ικανή να επιτύχη μία σοσιαλιστική επανάσταση ακριβώς επειδή ήτο τριτοκοσμική.

Αυτός ο ιστορικός ντετερμινισμός του ΙΗ' (18ου) αιώνα, εμπλουτισμένος από την έλληνική διαλεκτική που είχε επαναφέρει στο προσκήνιο ο Έγκελς στον ΙΘ' (19ο) αιώνα, ήταν αρχικά άκαμπτος ως προς την υποχρεωτική διαδοχή των κοινωνικών σταδίων. Δεν ήτο δυνατόν να περάση κανείς απ' ευθείας από ένα στάδιο στο μεθεπόμενο, αγνοώντας το επόμενο. Το πρόβλημα λοιπόν, για τις χώρες του τρίτου κόσμου που επιθυμούσαν να περάσουν στο σοσιαλισμό απ' ευθείας από το φεουδαρχικό στάδιο στο οποίο εύρισκοντο, ήταν άξεπραστο. Έπρεπε πρώτα να εξελιχθούν σε καπιταλιστικά για να δημιουργήσουν βιομηχανικό κεφάλαιο, βασιζόμενο υποχρεωτικά στην εκμετάλλευση του ανθρωπίνου δυναμικού και μόνον μετά να περάσουν στον σοσιαλισμό.

Παρά ταύτα, το έγχείρημα του Μάρξ δεν ήδυνήθη να ολοκληρωθή στην προηγμένη καπιταλιστική βιομηχανοχρηματιστική Δυτική Ευρώπη, ενώ το κύριο κοινωνικό του σύνθημα για απελευθέρωση του ανθρώπου από την εκμετάλλευση του ανθρώπου από τον άνθρωπο εύρηκε πρόσφορο έδαφος στις τριτοκοσμικές χώρες. Αυτή ή θεωρητική ανωμαλία υπεχρέωσε τους θεωρητικούς του μαρξισμού στις τριτοκοσμικές χώρες να προσαρμόσουν την θεωρία στην ιδική τους πραγματικότητα. Από την κατάσταση αυτή ήρχισε να εξαπλώνεται ή άποψη του "κομμουνισμού στα πλαίσια της έθνικης πραγματικότητας" Το μεγαλύτερο βήμα προς αυτήν την κατεύθυνση έκαμε ο Λένιν στην περιφρονημένη από τον Μάρξ καθυστερημένη Ρωσία.

Ο Λένιν, για να ξεπεράση την θεωρητική αυτή δυσκολία για την χώρα του, έγραψε ένα βιβλίο με τίτλο, "Η ανάπτυξη του καπιταλισμού στην Ρωσία" (1896-1899), στο οποίο υπεστήριζε ότι ή Ρωσία ήταν κεφαλαιοκρατική χώρα παρ' ότι καθυστερούσε ακόμη πολύ στην οικονομική

της ανάπτυξη σε σύγκριση με άλλες κεφαλαιοκρατικές χώρες (Άπαντα, τόμος 3ος, έκδοση του 1952). Αυτό την έκανε υποψηφία για να περάσει στο επόμενο στάδιο, το στάδιο του σοσιαλισμού.

Η θέση του Λένιν ήταν ότι η αγροτική τάξη ήταν σε φάση εξαφάνισης, διότι ο μόνος εργατοαγρότης προσεχώρει στο προλεταριάτο, ο δέ επιτυχών αγρότης προσεχώρει στην μικροαστική τάξη. Έτσι η φεουδαρχική δομή περνούσε σε μία καπιταλιστική αγροτική οικονομία, προάγγελος της αστικοποίησης. Προτού περάσουμε στην σοσιαλιστική επανάσταση έπρεπε υποχρεωτικά να οικοδομηθεί ένας προηγμένος αστικός καπιταλισμός στον οποίο θα συνέβαλαν οι ίδιοι οι κομμουνιστές. Στην φάση της εκβιομηχανήσεως υπό την ηγεσία του κομμουνιστικού κόμματος που θα εύρισκετο στην έξουσία, υποχρεωτικά και πάλι το ΚΚ θα έχρησιμοποιούσε μεθόδους του αμερικανικού καπιταλισμού, μεθόδους "τεύλορισμού" (του Αμερικανού μηχανικού Τέυλορ, 1856-1915), εκμεταλλεύσεως της εργατικής τάξεως, με το σκεπτικό ότι οι πυραμίδες δεν ανεγείροντο χωρίς τον ιδρώτα του αιγυπτιακού λαού.

Το σημαντικότερο όμως πρόβλημα για τους κομμουνιστές των τριτοκοσμικών χωρών ήταν πώς να συντομευθεί όσο το δυνατόν το καπιταλιστικό στάδιο για να περάσουν το γρηγορότερο στην επομένη σοσιαλιστική φάση σε σημείο μάλιστα να συγχωνευθούν οι δύο φάσεις σε μία.

Το πρόβλημα στην Ρωσία εστιάσθηκε στον θεσμό της παραδοσιακής αγροτικής κοινότητας που έπωνομάζετο *μύρ* ή *όμπστσιν*. Πολλοί όμως διανοούμενοι την έπαρουσίαζαν ως μία εκπληκτική πραγματοποίηση του κομμουνιστικού συστήματος. Πρώτον, το μύρ, έλεγαν, καθιέρωνε και διετήρει την οικονομική ισότητα μεταξύ των οικογενειών. Δεύτερον, επέτρεπε στην Ρωσία να κάμει το πήδημα από τον φεουδαρχισμό απ'ευθείας στον σοσιαλισμό, χωρίς να χρειασθεί να περάσει από τον καπιταλισμό με όλες τις βιαιότητες που προκαλούνται για να ανατραπεί.

Όλος ο πολιτικός αυτός ρομαντισμός στην Ρωσία εξελίχθη λοιπόν γύρω από την ένθουσιώδη υποστήριξη του θεσμού του μύρ. Οι λαϊκιστές υποστηρικτές του ήθελαν να έχουν την γνώμη του Μάρξ. Έτσι η τρομοκράτισσα λαϊκίστρια Βέρα Ζάσσουλιτς (1849-1919), έθεσε το ερώτημα: "Μήπως η ρώσικη παράδοση αγροτικής κοινοτικής ιδιοκτησίας [το μύρ] επιτρέπει το πέρασμα απ'ευθείας στον σοσιαλισμό, χωρίς το ενδιάμεσο στάδιο του καπιταλισμού;" Και ο Μάρξ απήντησε, "ναί, αυτό γίνεται" (Επιστολή του Μάρξ προς την Βέρα Ζάσσουλιτς, της 8ης Μαρτίου 1881, δημοσιευμένη στις *Ceuvres de Karl Marx*, Παρίσι, Gallimard-La Pleiade, τόμος Β', σ. 1558).

Παρά την στιγμιαία αυτή υποχώρηση του Μάρξ, ο αγροτοκομμουνισμός ποτέ δεν υπεστηρίχθη από την ορθόδοξη ηγεσία των τριτοκοσμικών κομμουνιστικών κομμάτων, ούτε στην Ρωσία (κατά των εσέρηδων), ούτε στην Ελλάδα (κατά του Άρη Βελουχιώτη), ούτε στην Κίνα (κατά της τελευταίας φάσεως του μαοϊσμού, 1958-1976). Διότι η θέση αυτή έθεωρήθη ρομαντική, μη επιστημονική, θεληματιστική (βολονταριστική), βασισμένη στην ανυπομονησία μερίδος κομμουνιστών επαναστατών να επιταχύνουν τον ρόλο της Ιστορίας, σε πλήρη αντίθεση με την κινεζική στάση του "wu wei", της υπομονής, όπου ο καιρός δεν μετρά, διότι πρέπει να μαζευθεί το φρούτο μόνον όταν είναι ώριμο. Σε τελευταία δέ ανάλυση, χωρίς συσσώρευση κεφαλαίου μέσω δημιουργίας υπεραξίας, παραμένοντας φτωχή και υπανάπτυκτη, εν μέσω αγροτικού ισοτισμού, μία κομμουνιστική χώρα δεν δύναται ουσιαστικά να νικήσει τον ταξικό έχθρο.

β) Το φαινόμενο του μαοϊσμού

Πρόκειται για μία αίρεση του κομμουνισμού που εξεδηλώθη σταδιακά, ήδη από την δεκαετία του 1920 και έφθασε σε πλήρες ρομαντικό παραλήρημα μετά το 1958. Υπέροχο βέβαια παραλήρημα, σαν ποίημα του Πάμπλο Νερούντα, αλλά σαφώς αναποτελεσματικό.

Ἡ διαφωνία τοῦ μαοϊσμοῦ μὲ τὸν ἴδιο τὸν Μάρξ εἶχε ἤδη διαπιστωθῆ στὸ θέμα τῆς μεγαλύτερης ἀγροτικῆς ἐπαναστάσεως ὄλων τῶν αἰώνων, αὐτῆς τῶν Τάϊπινγκ στὴν Κίνα ποὺ ἐξέσπασε τὸ 1851 καὶ διήρκησε μέχρι τὸ 1864. Ὁ Κάρολ Μάρξ, ὁ ὁποῖος παρηκολούθησε τὴν ἐπανάσταση στὴν ἐποχὴ του ὡς δημοσιογράφος, κατεδίκασε ὡς ἀντιδραστικὸ τὸ κίνημα τῶν Τάϊπινγκ σὲ πολλὰ ἄρθρα του. Συγκεκριμένα, γράφει ὁ Μάρξ στὴν γερμανικὴ *Die Presse*, στὶς 7 Ἰουλίου 1862: "Ἐκτὸς τῆς ἀλλαγῆς δυναστείας δὲν παρουσιάζουν τίποτα τὸ καινούργιο. Δὲν ἔχουν κανένα σύνθημα. Ἀντιπροσωπεύουν τὴν καταστροφὴ περισσότερο γιὰ τὶς λαϊκὲς τάξεις παρὰ γιὰ τοὺς παραδοσιακοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ κατεστημένου. Ὁ στόχος τους φαίνεται νὰ εἶναι νὰ ἀντιπαραθέτουν στὴν συντηρητικὴ ἀκίνησιά μία καταστροφικὴ μανία ὑπὸ ἀπαράδεκτη καὶ χονδροειδῆ μορφή, μία καταστροφικὴ μανία χωρὶς κανένα ἀνανεωτικὸ σπέρμα... Οἱ Τάϊπινγκ εἶναι ἀναμφισβητήτως ὁ ἴδιος ὁ σατανᾶς". Ὁ Μάρξ δηλαδὴ χαρακτηρίζει τὸν ξεσηκωμὸ τῶν κινέζω ἀγροτῶν ὡς αὐθόρμητη ἐξέγερση χωρὶς πρόγραμμα καὶ ὄχι ὡς κοινωνικὴ ἐπανάσταση, τοῦ ἰδίου ἐπιπέδου μὲ τὶς ἐξεγέρσεις τῶν ἀγροτῶν τῆς Γερμανίας τὸ 1525 καὶ αὐτῆς τῆς Ῥωσίας τοῦ 19ου (19ου) αἰῶνος. Ὁ Μάρξ πιστεύει ὅτι ἡ ἀγροτιά γενικά, σὲ ὅλες τὶς χῶρες, στὸ ἱστορικὸ γίνεσθαι, ἀδυνατεῖ νὰ ἐγκαθιδρύσῃ ἕναν τρόπο παραγωγῆς κατ'εἰκόνα τῆς καὶ νὰ τὸν γενικεύσῃ σὲ ὅλην τὴν κοινωνία. Ἐν κατακλείδι, ὁ Μάρξ, ὅπως καὶ γιὰ τὴν φεουδαρχικὴ Ῥωσία, ἔχει πλήρη περιφρόνηση γιὰ τὴν Κίνα, γιὰ τὸν Τρίτο Κόσμο, ἐνῶ θαυμάζει τὴν Δύση. Σὲ ἄλλο ἄρθρο του, ποὺ εἶχε δημοσιευθῆ στὶς 14 Ἰουνίου 1853, στὴν *New York Daily Tribune*, ὁ Μάρξ χαρακτηρίζει τοὺς Κινέζους ὡς λαὸ βουτηγμένο "στὴν κληρονομικὴ τους ἠλιθιότητα". Ὅσο γιὰ τὸν Ἑνγκελς, σὲ ἄρθρο του στὴν ἰδίᾳ *New York Daily Tribune*, τῆς 5 Ἰουνίου 1857, χαρακτηρίζει τὴν Κίνα ὡς "βάρβαρη μὲ ἀπαιτήσεις" ἀλλὰ ὅσο πρωτόγονη καὶ ἂν εἶναι ἡ ἐξέγερση τῶν Τάϊπινγκ, αὐτὴ δὲν παύει νὰ εἶναι ἕνας "λαϊκὸς πόλεμος".

Στοὺς ἀντίποδες τῆς ἀντιαγροτικῆς στάσεως τῶν Μάρξ καὶ Ἑνγκελς, ὁ Μάο Τσέ-τουνγκ δὲν ἔπαυσε ποτὲ νὰ ἐξυμνῇ τοὺς Τάϊπινγκ, ἀπὸ τοὺς ὁποῖους ἄλλωστε ἐνεπνεύσθη τὸν ἀγροτοκομμουνισμό του. Τὸ ἐπίσημο ὄργανο τοῦ κινεζικοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος, τὸ *Ζέν-μιν Ζιμπάο*, σὲ ἑορταστικὸ ἄρθρο του τῆς 11ης Ἰανουαρίου 1951, γιὰ τὰ ἑκατὸ χρόνια ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τῆς ἐπαναστάσεως τῶν Τάϊπινγκ, ἐχαρακτήριζε τὴν ἐξέγερση ὡς "μία ἔνδοξη σελίδα τῆς ἱστορίας τῆς Κίνας". Παρὰ ταῦτα ὁ Μάο ἐκείνη τὴν ἐποχὴ παρέμενε ἀκόμη βασικὰ μαρξιστῆς-λενινιστῆς, ὑπὸ τὴν ἔννοια ὅτι αὐτὸ ποὺ πρωτίστως ἀνεγνώριζε ὡς θετικὸ στὴν ἐξέγερση ἦταν ὁ πατριωτικὸς ἀντιϊμπεριαλιστικὸς χαρακτήρας του ἐνῶ ὡς κοινωνικὸ κίνημα ὁ Μάο ἐδήλωνε πὼς δὲν ἠδύνατο παρὰ νὰ ἀποτύχῃ ἐπειδὴ "δὲν ὑπῆρχε ἀκόμη, ἐκείνη τὴν ἐποχὴ, παρουσία μίας σύγχρονης ἐργατικῆς τάξεως. Γιὰ τὸν λόγο αὐτὸ ἡ ἐπανάσταση τῶν Τάϊπινγκ ἦταν ἀπλῶς ἕνας ἀκραιφνῆς ἀγροτικὸς πόλεμος χωρὶς τὴν καθοδήγησή τῆς ἐργατικῆς τάξεως". Μάλιστα κατηγορεῖ γιὰ οὐτοπία τοὺς Τάϊπινγκ, δηλαδὴ γιὰ κάτι στὸ ὁποῖο ὑπέπεσε ἀργότερα καὶ ὁ ἴδιος: Τῶν Τάϊπινγκ "τὸ πνεῦμα τὸ οὐτοπικὸ, ἀγροτικὸ, τῆς σοσιαλιστικῆς των σκέψεως ὑπῆρξε στὴν πραγματικότητα ἀντιδραστικῆς φύσῃς".

Ἀμέσως μετὰ τὴν ἀνάληψη τῆς ἐξουσίας στὸ Πεκίνο, τὴν 1η Ὀκτωβρίου τοῦ 1949, ἠκολούθησε μία μικρὴ περίοδος 8 ἐτῶν ὀρθοδόξου κομμουνισμοῦ, μὲ στόχο τὴν ὑποταγὴ τῆς ἀγροτικῆς τάξεως στὶς ἀνάγκες τοῦ ἐργατικοῦ προλεταριάτου. Ἦταν ἡ ἐποχὴ ἀγαστῆς συνεργασίας τοῦ Μάο μὲ τὸν Ντένγκ Σιάοπινγκ, τὸν μελλοντικὸ του ἀντίπαλο. Στὴν περίοδο 1949-1953 συνεκροτήθη ἕνα κοινωνικὸ καθεστῶς ποὺ θὰ ἐπανέλθῃ μετὰ τὸν θάνατο τοῦ Μάο ὅταν αὐτὸς τὸ ἐγκατέλειψε πλήρως τὸ 1958. Τὸ ἐγκατέλειψε δὲ διότι τὸ 1953 ἀπεβίωσε ὁ Στάλιν καὶ τὸ 1956 ὁ ἀπίθανος καὶ μικροπρεπῆς Χρουστώβ, ἀπὸ προσωπικά του ἀποθημένα κατὰ τοῦ Στάλιν, ἐβάλλθη νὰ κατεδαφίσῃ τὸ τεράστιο σταλινικὸ ἔργο οἰκοδομήσεως τοῦ σοσιαλισμοῦ, κάτι ποὺ ἐφόβισε σφόδρα τὸν Μάο ὅτι ἠδύνατο νὰ συμβῆ καὶ στὴν Κίνα.

Ἡ περίοδος τοῦ 1949-1953 ἐπωνομάσθη περίοδος τῆς Νέας Δημοκρατίας, ποὺ ἦταν

τίτλος μελέτης του Μάο του 1940. Η μεταβατική αυτή περίοδος διέφερε εν μέρει και από την σοβιετική ΝΕΠ (Νέα Οικονομική Πολιτική) της πενταετίας του 1920 και από το σύστημα της Λαϊκής Δημοκρατίας των χωρών της Ανατολικής Ευρώπης μετά το 1945, διότι έβασίζετο στην διαπίστωση ότι η Κίνα ήταν τριτοκοσμική χώρα και είχε ύποστη τα δεινά της αποικιοκρατίας. Ήταν δηλαδή προσαρμογή στις ιδιαιτερότητες της Κίνας.

Η οικονομική δομή της Νέας Δημοκρατίας περιελάμβανε τρεις τομείς: α) Τήν κρατική οικονομία που κατείχε τις βασικές βιομηχανίες, τα όρυχεία, τις δημόσιες υπηρεσίες κοινής ωφελείας όπως τις μεταφορές. β) Τήν αγροτική οικονομία που περιελάμβανε τις ατομικές αγροτικές εκμεταλλεύσεις οι οποίες κάποτε θα έξελλίσοντο σε ομαδικές. γ) Τήν ιδιωτική οικονομία ή οποία θα παρέμενε για απροσδιόριστο χρόνο στα χέρια των μικρομεσαίων καπιταλιστών. Με άλλα λόγια προτεραιότητα έδιδετο στην κρατική οικονομία με επιβίωση των μικρομεσαίων.

Η πολιτική δομή της Νέας Δημοκρατίας ήταν βασισμένη στην λεγόμενη "συγκεντρωτική δημοκρατία" και στην συνεργασία τεσσάρων τάξεων, υπό την διεύθυνση και την καθοδήγηση του προλεταριάτου και του κόμματός του, του ΚΚΚ. Αυτό το μπλόκ τεσσάρων τάξεων συνετελείτο από τους εργάτες, τους αγρότες, τους μικροαστούς και από της λεγόμενης έθνικης αστικής τάξεως ή οποία απέκλειε τους ξένους ιμπεριαλιστές και κινέζους μεσάζοντες τους, τους αποκαλούμενους κομπραδόρους ως και τους μεγαλογαιοκτήμονες που έπρεπε άμέσως να εξαφανισθούν.

Η κουλτούρα της Νέας Δημοκρατίας έδέχετο να συνυπάρχουν δυτικά στοιχεία, όπως π.χ. κλασική μουσική και δυτική όπερα, δίπλα στα κυρία έθνικα και αντιϊμπεριαλιστικά στοιχεία που θα ύπεστήριζαν την αξιοπρέπεια του κινεζικού έθνους.

Όπως και για την σοβιετική ΝΕΠ ή διάρκεια της μεταβατικής αυτής περιόδου δεν καθωρίζετο. Ο Λένιν είχε δηλώσει ένα χρόνο προ του θανάτου του, στις 2 Μαρτίου 1923, ότι "δεν είμεθα αρκετά πολιτισμένοι ακόμη για να δυνηθούμε να περάσουμε απ' ευθείας στον σοσιαλισμό, αν και έχουμε τις πολιτικές προϋποθέσεις", δηλαδή την μονοκρατία του κομμουνιστικού κόμματος βασισμένη στην δικτατορία του προλεταριάτου. Μέχρι τον θάνατό του, ο Λένιν δεν είχε προσδιορίσει την διάρκεια της ΝΕΠ αν και είχε δηλώσει ότι "δίδουμε στον καπιταλισμό μία περιορισμένη θέση για ένα περιορισμένο διάστημα", προσθέτοντας όμως ότι έννοοϋμε να είμεθα σοβαροί και να μην εμπαιζουμε τους καπιταλιστές και πως ή μεταβατική περίοδος θα "διηρκούσε για πολϋ χρόνο", δηλαδή μεταξύ 10 και 25 χρόνια. Με άλλα λόγια, ο Λένιν είχε καταλάβει ότι το ΚΚ είχε πάρει την έξουσία σε μία χώρα στην οποία ή απαραίτητη προϋπόθεση καπιταλιστικής αναπτύξεως για το πέραςμα στον σοσιαλισμό ήταν ανεπαρκής. Τον Νοέμβριο του 1918 είχε δηλώσει σε όμιλία του για την διεθνή κατάσταση στο 6ο συνέδριο των Σοβιέτ, ότι "ή πλήρης νίκη της σοσιαλιστικής επανάστασεως είναι άδιανόητη σε μία μόνον χώρα" και ότι "επιβάλλεται ή στενή συνεργασία με τουλάχιστον μερικά ανεπτυγμένα κράτη μεταξύ των οποίων δεν δυνάμεθα να συμπεριλάβουμε την Ρωσία". Συνεπώς ή λύση ήταν καπιταλισμός υπό τον έλεγχο του ΚΚ. Όπως και για τις πρώτες δεκαετίες του χριστιανισμού ο Λένιν έπίστευε ότι το τέλος του ύπάρχοντος κατεστημένου, δηλαδή του καπιταλισμού, ήταν επικείμενο και έπρεπε να δυναμωθί οικονομικά ή Σοβιετική Ένωση και να κρατήση υπό τον έλεγχο της τους αγρότες, μέχρι την επικείμενη δυτική πτώση, στους οποίους όμως δεν έδιδε μέλλον.

Ο νόμος ίδρύσεως της ΝΕΠ της 21 Μαρτίου 1921 κατηγορήθη από τον Στάλιν στις 6 Ιανουαρίου 1930. Ο τελευταίος είχε ύπολογίσει ότι μετά το πέρας της δεκαετίας αυτής, ή κρίση του διεθνούς καπιταλισμού που επήλθε το 1929, επέτρεπε στο ΚΚ να προχωρήση δυναμικά στην πλήρη αξιοποίηση της πτώσεως της Δύσεως και στην βίαιη έπιβολή του σοσιαλισμού δίδοντας τέλος στην αντιδραστική θέση της αγροτιάς και οικοδομώντας τον κομμουνισμό στην πλάτη της.

Ἡ ἀντίθεση πολλῶν μαρξιστῶν τοῦ ΚΚ στήν ΝΕΠ ὑπῆρξε σημαντική διότι ἐκατηγόρουν αὐτήν τήν πολιτική ὡς προδοσία καί παράδοση ἀρχῶν στά συμφέροντα τῶν καπιταλιστῶν. Δέν ἠδύνατο νά καταλάβουν πῶς ἦτο δυνατόν νά ὑπάρχη καπιταλιστική ἀνάπτυξη στήν οἰκονομία ὑπό κομμουνιστική διεύθυνση καί μονοκρατία τοῦ ΚΚ.

γ) Ἡ μαοϊκή στροφή τοῦ 1958 πρὸς τήν οὐτοπία

Ἀντίθετα μέ τόν Στάλιν τοῦ 1930, ὁ Μάο ἔβαλε τέλος στήν πολιτική τῆς Νέας Δημοκρατίας, ὄχι πατάσσοντας τοὺς ἀγρότες ἀλλὰ προωθώντας τους στό κέντρο τῆς βιαίας σοσιαλιστικῆς ἐπαναστάσεως. Ὁ ἀγροτισμός τοῦ Μάο πού ἦταν τὸ συστατικὸ τῆς σκέψεώς του ἀπὸ τίς ἀρχές τῆς δεκαετίας τοῦ 1920 καί πού τὸν ἔφερε πιὸ κοντὰ στοὺς ῥώσους ναρόντικους καί τοὺς ἐσέρους παρὰ τὸν Λένιν καί τὸν Στάλιν, εἶχε βιαίως ἐπανέλθει ὑπὸ τὴν κατακραυγὴ τῆς Σοβιετικῆς Ἐνώσεως.

Ὁ ἀγροτισμός τοῦ Μάο ἐξεδηλώθη γιὰ πρώτη φορὰ ὡς ἔφηβος στήν γενέτειρά του τοῦ χωριοῦ Σάοσαν, κοντὰ στήν πρωτεύουσα Τσάνγκσα τῆς ἐπαρχίας τοῦ Χουνάν, διότι ἀντίθετα μέ τοὺς Λένιν καί Στάλιν ὁ Μάο ἦταν ἀγροτικῆς προελεύσεως. Ὁ ἴδιος εἶπε ὅτι ὅταν ἦταν δέκα ἐτῶν ὁ πατέρας του εἶχε ἐξελιχθῆ σὲ εὐκατάστατο ἀγρότη, συνεπῶς μικροαστὸ καί μάλιστα ἀργότερα εἶχε αὐξήσει τὸ εἰσόδημά του μέ τὸ μικροεμπόριο, τέλος δὲ εἶχε καταλήξει νά γίνῃ πλούσιος ἀγρότης καί ἔμπορος σιτηρῶν. Ἡ μητέρα του ἦταν τελείως ἀγράμματη καί πιστὴ βουδδίστρια· μεγάλωσε δὲ τὸν Μάο ὡς βουδδιστὴ. Στὰ 14 χρόνια του τὸν ἐνύμφευσαν κατὰ τὴν ἀγροτικὴ παράδοση μέ ἓνα κορίτσι πού δὲν ἐγνώριζε. Ὅπως ὁ ἠγέτης τῶν Τάϊπινγκ, ὁ Μάο ἔγινε δημοδιδάσκαλος στήν Τσάγκσα καί στὰ 27 του ἐνυμφεύθη γιὰ δεύτερη φορὰ μέ τὴν κόρη τοῦ καθηγητοῦ του στό σχολεῖο τῆς Τσάνγκσα πού ἀργότερα ἔγινε καθηγητὴς στό Πανεπιστήμιο τοῦ Πεκίνου. Ἦδη τὸ 1920 ὁ Μάο ἦταν ἓνας μικροαστὸς πού ὅπως οἱ ῥῶσοι ναρόντικοι ἦταν ἓνα κρᾶμα δυτικοποιημένου καί συνάμα παραδοσιακοῦ ἀνδρός, ἔτοιμος νά ἀγωνισθῆ γιὰ τὴν ἀναγέννηση τῶν ἐθνικῶν κινεζικῶν ἀρχῶν. Ὁ Μάο ὅλη του τὴν ζωὴ ἔπλεε μέσα στις ἀγροτικὲς του ἀναμνήσεις. Ἐνῶ ὁ Ντένγκ Σιάοπινγκ μέ τὸν Τσοῦ Ἐνλάϊ τὸ 1919 ἔφευγαν γιὰ τὴν Γαλλία γιὰ νά μάθουν τίς δυτικὲς ἀξίες, ὁ Μάο ἠρνήθη νά τοὺς ἀκολουθήσῃ γιὰ μὴ δυτικοποιηθῆ καί ἠκολούθησε τὸν ναρόντικισμό τοῦ ἀφεντικοῦ του, τοῦ Λι Τατσάο, διευθυντοῦ τῆς Βιβλιοθήκης τοῦ Πανεπιστημίου τοῦ Πεκίνου στήν ὁποία εἶχε ἐργασθῆ ὡς βοηθὸς βιβλιοθηκονόμος τὸ 1918.

Ὅταν ἰδρῦθη τὸ ΚΚ στήν Σανγκάϊ τὴν 1η Ἰουλίου 1921, ὁ Μάο ἀντεπροσώπευσε τὴν ἐπαρχία του τοῦ Χουνάν, βασικὰ τὴν ἀγροτιά τῆς καί εἰδικεύθηκε μέσα στό Κόμμα στὰ ἀγροτικὰ θέματα. Ἦταν πάντα, κατὰ κάποιον τρόπο ὁ "ἀγρότης" τοῦ Κόμματος. Εἶχε καταφέρει, ἤδη τὸ 1927, νά ὀργανώσῃ στήν ἐπαρχία του δύο ἑκατομμύρια ἀγρότες κατὰ τῶν τσιφλικᾶδων. Ὅταν τὸ ἴδιο ἔτος ὁ Τσιάνγκ Κάϊ-σέκ, μέ πραξικόπημα ἐξεφορτώθη τοὺς κομμουνιστές, ὁ γενικὸς γραμματεὺς τοῦ ΚΚ ἐκατηγορήθη ὅτι ἔφταιγε διότι δὲν εἶχε ὀργανώσει τὴν ἀγροτιά στήν ὁποία δὲν ἐπίστευε, ἀντίθετα μέ τὸν Μάο.

Τότε εἶναι πού ὁ Μάο ἤρχισε νά ὀργανώσῃ τοὺς ἀγρότες κατὰ τοῦ δικτάτορος Τσιάνγκ Κάϊ-σέκ μέ σειρὰ ἐξεγέρσεων καί ἐμφύλιο πόλεμο καί τὴν ἴδρυση, τὴν 1η Αὐγούστου 1927, τοῦ Κόκκινου Στρατοῦ καί μίας σοβιετικῆς κινεζικῆς κυβερνήσεως ἀνταρτῶν. Ὡς κινέζος Ἄρης Βελουχιώτης, ὁ Μάο, μετετρέπη σὲ στρατιωτικὸ ἠγέτη, συνεκρούσθη μόνιμα μέ τὸ ὀρθόδοξο τμῆμα τοῦ ΚΚ πού δὲν ἐπίστευε στήν ἐπαναστατικότητα τῆς ἀγροτιάς καί τελικῶς, ἀντίθετα μέ τὸν Ἄρη στήν Ἑλλάδα, ἐπεβλήθη καί εἰσηλθε τὴν 1η Ὀκτωβρίου 1949 στό Πεκίνο, ἰδρύοντας τὴν Λαϊκὴ Δημοκρατία τῆς Κίνας. Ἡ ἐπιτυχία τοῦ Μάο, ὑποχρεωτικὰ μᾶς σπρώχνει νά ἀναλογισθοῦμε τί θὰ συνέβαινε στήν Ἑλλάδα τὴν ἴδια ἐποχὴ, ἐὰν τὴν 1η Ὀκτωβρίου 1949, ἔμπαινε στήν Ἀθήνα θριαμβευτὴς ὁ Ἄρης Βελουχιώτης ἰδρύοντας τὴν Λαϊκὴ Δημοκρατία τῆς Ἑλλάδος, ξεπερνώντας τίς ἀντιδράσεις τῶν ὀρθοδόξων τοῦ ΚΚΕ. Ὁ ἑλληνικὸς ἀγροτισμός θὰ

ἀπετύγχανε ἄραγε ὅπως ἀπέτυχε, μετὰ τὸν θάνατο τοῦ Μάο, ὁ κινεζικὸς ἀγροτισμὸς;

Ἡ ἐπάνοδος τοῦ Μάο στὸν ἀγροτισμὸ, τὸ 1958, μὲ τὴν ἀπόφασή του νὰ κηρύξη τὸ μεγάλο ἄλμα πρὸς τὰ ἔμπροσ, ἐσηματοδότησε καὶ τὴν ἀρχὴ ἐμφυλίου πολέμου μέσα στοὺς ἰδίους τοὺς κόλπους τοῦ κινεζικοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος. Παρόμοιο φαινόμενο παντοδυνάμου ἰδεολογικοῦ ὀλοκληρωτικοῦ κράτους νὰ σείεται στὴν κορυφή, ἐκ τῶν ἔσω ἀπὸ ἕναν ἀδυσώπητο ἐμφύλιο ἦταν φαινόμενο πρωτόγνωρο διότι στὴν Σοβιετικὴ Ἑνωση ὁ Χρουνστώβ ἐπέτυχε νὰ κατεδαφίση τὸν Στάλιν μόνον μετὰ τὸν θάνατο τοῦ τελευταίου, ἐνῶ ἡ κατεδάφιση τοῦ Μάο πού ἐπεχειρήθη ἀπὸ τὸ 1961 ἕως τὸ 1966 ἀπὸ τοὺς ὀρθοδόξους, ἔγινε ὅταν ὁ Μάο ἦταν ἀκόμη ζωντανός, κάτι πού τὸν ὤθησε νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι εἶχε παραστῆ, μὲ τὰ μάτια του ἀνοικτά, στὴν κηδεῖα του! Τὸ μόνο ἄλλο παράδειγμα, σχετικὰ ὁμοιάζον, εἶναι ὁ σημερινὸς ἐμφύλιος πόλεμος στὴν κορυφὴ τοῦ ἰδεολογικοῦ ὀλοκληρωτικοῦ τουρκικοῦ κράτους μεταξὺ τῶν κεμαλικῶν καὶ τῶν μετριοπαθῶν ἰσλαμιστῶν τοῦ Ἑρντογαν, μὲ ἀβέβαιο, πρὸς τὸν παρόν, ἀποτέλεσμα.

Ἡ σφοδρότητα τῆς ἀντιπαραθέσεως τῶν δύο "ἰδεολογικῶν γραμμῶν", ὅπως ἀπεκαλέσθησαν, πού ἐξέσπασε τὸ 1959, καὶ μέσῳ τῆς πολιτιστικῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1966-1976, ἐτελείωσε μόνον μετὰ τὸν θάνατο τοῦ Μάο μὲ τὴν νίκη τῶν ὀρθοδόξων, ὑπὸ τὴν ἡγεσία τοῦ Ντένγκ Σιάοπινγκ, καὶ πού ἔκαμε ἑκατομμύρια θύματα, ἐχαρακτηρίσθη ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Μάο, ὡς ταξικὴ ἀντιπαραθέση μέσα στὸ ἴδιο τὸ κόμμα, μεταξὺ τοῦ προλεταριάτου (τῆς ἰδικῆς του γραμμῆς) καὶ τῶν ἀστῶν (δηλαδὴ τῶν ὀρθοδόξων κομμουνιστῶν). Πράγματι, δὲν ἐπρόκειτο γιὰ πόλεμο ἐξουσίας ἀλλὰ γιὰ ἰδεολογικὸ πόλεμο. Μὲ τὴν διαφορὰ ὅτι ὁ μικροαστισμὸς ἦταν στὴν πλευρὰ τοῦ Μάο καὶ τὸ ἐργατικὸ προλεταριάτο στὴν πλευρὰ τοῦ Ντένγκ. Γιὰ νὰ ἀποστασιοποιήσῃ τὸ πρόσωπό του ἀπὸ τὴν διαμάχη αὐτὴ, ὁ Μάο ἐκήρυξε μίαν σχεδὸν νέα θρησκεία πού ἀπεκαλέσθη "ἡ σκέψη μαοτσετούνγκ" σὲ ἀντίθεση μὲ τὸν μαρξισμό-λενινισμό τῶν ἀντιπάλων του.

δ) Ἡ ἐπάνοδος τῶν μαρξιστῶν-λενινιστῶν μετὰ τὸ 1976

Ὁ Μάο εἶχε ἀποκαλέσει τὸν Ντένγκ "κινέζο Χρουνστώβ". Εἶναι ἀλήθεια ὅτι ὁ Ντένγκ, ὅπως ὁ Χρουνστώβ, ὑπέφερε σφόδρα, ὁ πρῶτος ἀπὸ τὸν Μάο, ὁ δεῦτερος ἀπὸ τὸν Στάλιν, ἀλλὰ ὁ Ντένγκ, σὲ ἀντίθεση μὲ τὸν Χρουνστώβ, δὲν ἠθέλησε νὰ ἐκδικηθῆ τὸν δῆμιό του. Δὲν ἠθέλησε νὰ πάρῃ ἐκδικητικὰ μέτρα ὅπως αὐτὰ τῶν χρουνσσεβικῶν πού ἤλλαξαν τὸ ὄνομα τῆς μαρτυρικῆς πόλεως τοῦ δευτέρου παγκοσμίου πολέμου, ἀπὸ Στάλινγκραντ σὲ Βόλγκογκραντ! Ὑπῆρχε σαφῶς διαφορὰ διανοητικοῦ ἐπιπέδου μεταξὺ τῶν δύο θυμάτων. Ὁ Ντένγκ ἐκατάλαβε ὅτι ἀπομαοποίηση τῆς Λαϊκῆς Κίνας θὰ ἔβαζε σὲ κίνδυνο τὴν ὑπαρξὴ τοῦ ἰδίου τοῦ καθεστώτος πού εἶχε οἰκοδομήσει ὁ Μάο, συνεπῶς θὰ ἐκινδύνευε νὰ πέσῃ ὀλόκληρο τὸ οἰκοδόμημα παρασύροντας στὴν πτώση τὸν ἴδιο τὸν Ντένγκ καὶ τὴν παράταξή του. Αὐτὸ ἀκριβῶς συνέβη μὲ τὴν κατάρρευση τῆς Σοβιετικῆς Ἑνώσεως τὸ 1989, κύριος ὑπεύθυνος τῆς ὁποίας ὑπῆρξε ὁ Χρουνστώβ καὶ ἡ ἀποσταλινοποίηση. Ἡ σοφία τοῦ Ντένγκ ἀπεδείχθη ὅταν ἀπεφάσισε νὰ κρατήσῃ ἀνέπαφο τὸ ἴνδαγμα τοῦ ἴδρυτοῦ τῆς Λαϊκῆς Κίνας, τὰ ἀγάλματά του, ἀκόμη καὶ τὴν εἰκόνα του σὲ ὅλα τὰ σημερινὰ κινεζικὰ χαρτονομίσματα τοῦ γιουάν. Ἔτσι ἡ προσπάθεια τοῦ δυτικοῦ ἱμπεριαλισμοῦ νὰ κατεδαφίση τὸ ΚΚ τῆς Κίνας μέσῳ ἐσωτερικῶν ταραχῶν, ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων, θρησκευτικῶν κινήματων ὅπως ἡ Φάλουν Γκόνγκ καὶ ἐξεγέρσεων μειονοτήτων στὸ Θιβῆτ καὶ τὸ Κινεζικὸ Τουρκεστάν (Σιντζιάνγκ), ἀπέτυχε παταγωδῶς.

Ὁ Ντένγκ ὑπῆρξε δεῦτερος ἐπιτυχημένος Στάλιν. Πράγματι, ὁ ῥῶσος ἡγέτης εἶχε ἀποφασίσει νὰ κάμῃ μίαν θαρραλέα στροφὴ στὸν Μεσοπόλεμο, ὅταν ἀντελήφθη ὅτι ἡ παγκοσμία προλεταριακὴ ἐπανάσταση εἶχε ἀποτύχει, κάτι πού ἤθελαν νὰ πραγματοποιήσουν ὄχι μόνον ὁ Τρότσκι, ἀλλὰ καὶ ὁ Λένιν καὶ ὅλοι οἱ κομμουνιστές. Ὁ Στάλιν εἶχε τὴν ὀξυδέρκεια νὰ ἀποφασίσει νὰ οἰκοδομήσῃ τὸν σοσιαλισμὸ σὲ "μὴ μόνον χώρα", οὐσιαστικὰ σὲ τεράστιο κομμάτι τῆς

Ευρασίας που άντεπροσώπευε τήν πρώην ρώσική αύτοκρατορία που μετετράπη σέ ΕΣΣΔ. και νά τήν έπεκτείνη σημαντικά μετά τόν δεύτερο παγκόσμιο πόλεμο. Ο Ντένγκ είχε τήν όξυδέρεια, χωρίς νά θίξη τó πρόσωπο του ίδρυτου τής σοσιαλιστικής Κίνας, του Μάο, νά οίκοδομήση στήν πρώην τεραστία κινεζική αύτοκρατορία, ένα οικονομικό μεγαθήριο άπόλυτα ήλεγμένο άπό τó κομμουνιστικό κόμμα, τó όποίο μέσω μίας πρωτότυπης κινεζικής ΝΕΠ, τείνει σήμερα νά έπιτύχη διά τής οικονομικής όδοϋ αυτό που παρ'όλίγον νά έπιτύχη ό Στάλιν μέσω τής πολιτικής όδοϋ: τήν κατεδάφιση τής καπιταλιστικής Δύσεως.

ε) Η ντεγκική πολιτική κατεδαφίσεως τής καπιταλιστικής Δύσεως

Δέν ύπάρχει άμφιβολία πως για κάθε κομμουνιστή άνά τόν κόσμο, οίασδήποτε άποχρώσεως, φθάνει νά μη ρέπη προς τήν σοσιαλδημοκρατία, μοναδικός στόχος είναι ή κατεδάφιση του καπιταλισμού, άνεπτυγμένου ή τριτοκοσμικού, δυτικού ή άνατολικού, με οίονδήποτε τρόπο, ειρηνικού ή βιαίου. Αυτό όνομάζεται ταξικός πόλεμος. Συνεπώς πρέπει νά μελετηθή έκ του σύνεγγης τó κινεζικό μοντέλο, άν θέλουμε νά παραδεχθούμε ως βάσιμο τόν ίσχυρισμό του σημερινού κομμουνιστικού καθεστώτος στο Πεκίνο ότι στόχος του είναι ή κατεδάφιση του καπιταλισμού.

Τήν άπάντηση δύσκολα θα μάς τήν δώση στο έσωτερικό ό κινεζικός πληθυσμός ή στο έξωτερικό τó διεθνές κομμουνιστικό κίνημα που σήμερα είναι άποδιοργανωμένο. Και αυτό διότι θέληση του ΚΚ τής Κίνας είναι νά μην τεθούν επί τάπητος τά προβλήματα τακτικής και στρατηγικής του κινεζικού έγχειρήματος. Ο κινεζικός πληθυσμός ίσχυρίζεται ότι άγνοεί τις πραγματικές προθέσεις του Κόμματος παρ'όλο που δηλώνει συνάμα ότι είναι μέλος ή ύποψήφιος του ΚΚΚ. "Δέν μάς ένημερώνουν" είναι ή άπάντηση σέ σχετικό έρώτημα. Τó Κόμμα δέν όργανώνει μαζικές διαδηλώσεις και συναθροίσεις για νά προπαγανδίση τις θέσεις του. Η έπιλεχθεΐσα μέθοδος είναι συνεπώς περισσότερο δικτατορία ("καθήστε σπίτια σας και άφήστε τήν πράξη σέ έμάς για τήν διατήρηση τής μονοκρατορίας του Κόμματος") παρά όλοκληρωτισμός (συμμετοχή στήν κομμουνιστική δράση και προπαγάνδα όλοκλήρου του πληθυσμού σέ διαρκή έγρηγορηση).

Στό έξωτερικό, τó ΚΚ Κίνας δέν συσπειρώνει γύρω του, όπως στήν έποχή του Μάο, κινήματα που νά ύποστηρίζουν τις ιδεολογικές του θέσεις. Τó μόνο που οί κινεζικές άντιπροσωπεΐες συζητούν στο έξωτερικό είναι μπίζνες με άποτέλεσμα νά καθυσυχάζουν πλήρως τόν καπιταλιστικό κόσμο που επί Μάο έτρεμε τήν ιδεολογική του προπαγάνδα και νά άποθαρούνουν τήν νεολαία του κόσμου άπό οίαδήποτε ύποστήριξη στο κινεζικό έγχείρημα. Η κινεζική τακτική έχει στόχο νά άποκοιμίση ιδεολογικά τήν Δύση και νά έπικεντρώση τόν πόλεμο άποκλειστικά στον οικονομικό τομέα ως μέρος τής καπιταλιστικής ζούγκλας, ενω όλοι προαισθάνονται ότι ή οικονομική αυτή άντιπαράθεση Κίνας και Αμερικής τείνει προς τελική στρατιωτική άναμέτρηση.

στ) Τó ντεγκικό οικονομικό πρότυπο κατεδαφίσεως τής καπιταλιστικής Δύσεως

Έδω φθάνουμε στο πλέον άμφιλεγόμενο τμήμα τής σημερινής κινεζικής πραγματικότητας. Είναι καταπληκτική ή διαπίστωση ότι ή πλειοψηφία των δυτικών έπιχειρηματιών δέν φαίνεται νά άνησυχή καθόλου ούτε για ένα κομμουνιστικό ιδεολογικό κίνδυνο προερχόμενο άπό τήν Κίνα, ούτε καν για μία μελλοντική πολεμική άναμέτρηση. Η πλειοψηφία των δυτικών πολιτικών, σχολιαστών, τραπεζιτών και όργανισμών παραμένουν στο επίπεδο του οικονομικού καπιταλιστικού άνταγωνισμού.

Οί σημερινές πόλεις τής Κίνας παρουσιάζουν εικόνες έκσυγχρονισμού που καθιστούν τήν Νέα Υόρκη σχεδόν παρωχημένη μητρόπολη άπηρχαιομένου καπιταλισμού. Παντού τεραστίους

οὐρανοξύστες, συνωστισμὸς πολυτελῶν αὐτοκινήτων στοὺς δρόμους, ἑκατομμύρια κοπέλες ντυμένες μὲ τὸν πλέον προκλητικὸ τρόπο ἔχουν ἀντικαταστήσει τὰ παλιὰ σπίτια, τὶς στρατιῆς τῶν ποδηλάτων καὶ τὴν ὁμοιόρφη μπλὲ ἐνδυμασία (παντελόνι, σακάκι καὶ κασκέτο) γιὰ ἄνδρες καὶ γυναῖκες πού ἔδιδε στὴν χώρα τοῦ Μάο εἰκόνα τεραστίας μυρμηγκοφωλιάς. Πουθενὰ δὲν ὑπάρχουν πλέον ἀναρτημένα πολιτικὰ συνθήματα καὶ εἰκόνες ἡγετῶν. Τὴν νύκτα τὰ πάντα φωταγωγοῦνται σὲ ἓνα ξέφρενο ὄργιο χρωμάτων. Τὰ μέσα μαζικῆς μεταφορᾶς εἶναι ὑπερσύγχρονα, τὸ μετρὸ στὶς πόλεις ξεπερνᾷ σὲ ἐκσυγχρονισμό τὸ μετρὸ τῶν Ἀθηνῶν πού ὅμως ἐκτίσθη προσφάτως, τὰ διεθνῆ ἀεροδρόμια ὑπερπολυτελῆ, τὰ διαμερίσματα στὶς πολυκατοικίες ξεπερνοῦν σὲ χλιδὴ αὐτὰ τοῦ Μανχάτταν στὴν Νέα Ὑόρκη. Τίποτα δὲν θυμίζει σοσιαλιστικὴ χώρα ὅπως τὴν εἶχαμε συνηθίσει στὴν σοβιετικὴ ἐποχὴ.

Ἐκατοντάδες οἰκονομολόγοι ἔχουν ἀσχοληθῆ στὴν Δύση μὲ τὸ κινεζικὸ θαῦμα. Οὐδεὶς φαίνεται νὰ ὀμιλῇ πλέον γιὰ σοσιαλισμό. Ἀλλὰ ὁ Ντένγκ ἐξ ἀρχῆς εἶχε προειδοποιήσει: "Τί σημασία ἔχει ἐὰν ἡ γάτα εἶναι κόκκινη [κομμουνίστρια] ἢ μαύρη [ἀντιδραστική], ὅσον καιρὸ πιάνει ποντίκια", καὶ "ποῖος εἶπε ὅτι πρέπει νὰ εἶναι κανεὶς φτωχὸς ἐὰν θέλῃ νὰ εἶναι κομμουνιστής".

Ποῖο εἶναι λοιπὸν αὐτὸ τὸ περίφημο καὶ μοναδικὸ στὴν Ἱστορία ἐπιτυχημένο πρότυπο οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως καὶ ἡ οὐσία τοῦ προτύπου αὐτοῦ εἶναι καπιταλιστικὴ ἢ παραμένει παρὰ ταῦτα σοσιαλιστικὴ; Τὸ καθεστῶς τὸ ἀποκαλεῖ ἐπίσημως "σοσιαλιστικὴ οἰκονομία ἐλευθέρως ἀγορᾶς". Πολλοὶ μὴ ἔχοντας ἐπαρκεῖς οἰκονομικὲς καὶ κοινωνικὲς γνώσεις διστάζουν νὰ ἐκφέρουν γνώμη. Ἐμεῖς θὰ τὸ ἐπιχειρήσουμε:

Κατ'ἀρχὰς πρέπει νὰ θέσουμε τὸ καίριο ἐρώτημα: σὲ ποιὸν ἀνήκει ἡ γῆ τῆς Κίνας; Στὶς πρώην οἰκουμηνικὲς αὐτοκρατορίες τῆς Ὀθωμανίας καὶ τῆς Κίνας ἡ ὅλη γῆ ἀνήκει στὸν μονάρχη ἐνῶ οἱ ὑπῆκοοι εἶχαν ἀπλῶς τὴν ἐπικαρπεία. Ὅσο καὶ πολυτελῆ καὶ νὰ εἶναι βίλλα πού ὁ πρωτεγουσιάνος θὰ κτίσῃ μὲ τὰ λεπτά του στὸ χωράφι πού ἀνήκει στὴν ἀγρότισσα σύζυγό του, τὸ οἶκημα δὲν θὰ τοῦ ἀνήκῃ στὸ ἐλάχιστο ἐφ'ὅσον ἡ γῆ στὴν ὁποία ἔκτισε δὲν τοῦ ἀνήκει. Τὸ ἀπαραβίαστο τῆς ἰδιοκτησίας καταγραμμένο στὴν διακήρυξη τῶν δικαιωμάτων τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ πολίτου τῆς ἀστικῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1789, δὲν ὑπάρχει στὴν Κίνα. Ἀγοράζεις οἰκόπεδο ἀπὸ τὸ κράτος γιὰ νὰ κτίσῃς μὲ ἔξοδά σου τὸ σπίτι σου καὶ αὐτὸ παραμένει στὴν ἰδιοκτησία σου μόνον γιὰ 70 χρόνια. Μετὰ ἐπιστρέφει αὐτομάτως στὸ κράτος μὲ ὅλα τὰ κτίσματα πού εὐρίσκονται ἐπ' αὐτοῦ ἐκτὸς καὶ ἂν θέλησῃ τὸ κράτος νὰ σοῦ ἀνανεώσῃ τὴν ἐπικαρπεία. (Νόμος τοῦ Μαρτίου 2007).

Σὲ οἰαδήποτε καπιταλιστικὴ χώρα ἡ οἰκονομικὴ ἐξουσία, ἡ ὁποία ἀνήκει στὸν κεφαλαιοκράτη ἐλέγχει τὴν πολιτικὴ ἐξουσία. Στὴν Κίνα ἡ πολιτικὴ ἐξουσία ἀνήκει ἐξ ὀλοκλήρου στὸ κομμουνιστικὸ κόμμα πού ἐλέγχει πλήρως τὴν οἰκονομία. Ἡ ὑπαρξὴ πλουσίων καὶ πτωχῶν παραμένει σὲ μία σοσιαλιστικὴ κοινωνία. Ἀντιθέτως ὁ μαοϊκὸς ἰσοτισμὸς ἦταν αἴρεση τοῦ σοσιαλισμοῦ. Ἡ δυτικὴ κατηγορία κατὰ τῆς Κίνας πλήρους καὶ ἀνεξελέγκτου διαφθορᾶς τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων τοῦ κινεζικοῦ κομμουνιστικοῦ κόμματος δὲν στέκει διότι καμμία οἰκονομία βασισμένη στὴν γενικευμένη διαφθορὰ δὲν δύναται νὰ ἀνθῇ γιὰ καιρὸ καὶ τὰ χρηματικὰ κεφάλαια τῆς διαφθορᾶς θὰ ἐγκατέλειπαν τὴν χώρα γιὰ νὰ ἐπενδυθοῦν στὶς καπιταλιστικὲς χῶρες τῆς Δύσεως.

Ἡ σοβιετικὴ οἰκονομία ἦταν ἀπομονωμένη ἀπὸ τὴν παγκοσμία καπιταλιστικὴ οἰκονομία. Ἡ Κίνα ἀντιθέτως εἶναι ἐνσωματωμένη σὲ αὐτήν, καὶ ἀπὸ τὴν 1η Ἰανουαρίου 2002 εἶναι μέλος τῆς Παγκοσμίας Ὄργανώσεως Ἐμπορίου. Μέσω τοῦ κινεζικοῦ χρηματιστηρίου παίρνει μέρος στὴν παγκοσμιοποιημένη οἰκονομία. Δύναται συνεπῶς νὰ κτυπήσῃ τὸν καπιταλιστικὸ ἐχθρὸ ἐκ τῶν ἔσω, κάτι πού δὲν ἠδύνατο νὰ κάμῃ ἡ Σοβιετικὴ Ἐνωση. Ἡ Κίνα ἔχει τοποθετήσῃ τὸν δούρειο ἵππο τῆς στὴν μέση τῆς καπιταλιστικῆς ἀγορᾶς. Κολλᾷ στὸ πετρεῖο τοῦ δυτικοῦ

καπιταλισμοῦ καὶ τὸν ἀκίνητοποιεῖ ἐνῶ ἡ Σοβιετικὴ Ἐνωση καὶ ἡ Κίνα τοῦ Μάο γιὰ νὰ τὸν νικήσῃ ἐχρειάζοντο μετωπικὴ σύγκρουση μέχρι καὶ πυρηνικὸ πόλεμο.

Ἡ ντεγκικὴ τακτικὴ βασίζεται στὴν κινεζικὴ διαλεκτικὴ τῆς ὑπομονῆς καὶ τοῦ ὠρίμου φρούτου. Εἰσέρχεται χωρὶς βία στὸ ἐσωτερικὸ τοῦ καρπού καὶ τὸ σαπίζει μέχρι πού νὰ πέσῃ μόνο του ἀπὸ τὸ δένδρο. Τὴν ἴδια τακτικὴ χρησιμοποιεῖ καὶ στὴν ἐξωτερικὴ πολιτικὴ γιὰ νὰ ἐπαναφέρῃ στοὺς κόλπους τῆς τὰ τμήματα τοῦ κινεζικοῦ ἐδάφους πού εἶχαν ἀποσχισθῆ ὅπως τὸ Χόνγκ Κόνγκ, τὸ Μακάο καὶ ἡ Ταϊουάν. Ἐπιστρέφουν οἰκειοθελῶς, χωρὶς βία, χωρὶς πόλεμο. Ἀπλῶς χρειάζεται χρόνος καὶ ὑπομονή. Μέχρι τὴν τελευταία στιγμὴ ἡ Κίνα θὰ ἀποφύγῃ τὴν μετωπικὴ σύγκρουση μὲ τὶς ΗΠΑ μὲ τὴν ἐλπίδα νὰ τὶς νικήσῃ ἀμαχητὶ ἢ τὸ πολὺ πολὺ νὰ τὶς ἀποτελειώσῃ σὲ μία ἀστραπιαία κίνηση ὅταν θὰ γονατίσουν.

Τὸ ντεγκικὸ οἰκονομικὸ ἐπίτευγμα εἶναι ἀντίστοιχο τοῦ σταλινικοῦ πού εἶχε ἐπιτύχει σὲ ἐλάχιστο χρονικὸ διάστημα νὰ ἀνεβάσῃ τὴν Σοβιετικὴ Ἐνωση στὴν δεύτερη θέση μετὰ τὶς ΗΠΑ. Σήμερα ἡ Κίνα εἶναι ἡ δεύτερη οἰκονομικὴ δύναμη στὸν κόσμον μετὰ τὶς ΗΠΑ, ἐνῶ πρὶν ἀπὸ ὀλίγα χρόνια ἐθεωρεῖτο ἀκόμη τριτοκοσμικὴ καὶ ὁ Μάο τὸ 1958 ἔβαζε ὡς στόχο νὰ φθάσῃ τὴν Μεγάλῃ Βρεταννίᾳ σὲ 15 χρόνια! Σὲ πλήρη ἀντίθεση μὲ τὸν ἀγροτισμὸ τοῦ Μάο ὁ ὁποῖος μετακινοῦσε τοὺς πληθυσμοὺς ἀπὸ τὶς πόλεις πρὸς τὰ χωριά, ὁ ντεγκικισμὸς, ὡς ὀρθόδοξος μαρξισμὸς-λενινισμὸς, ἀδειάζει τὴν ὑπαιθρο πρὸς χάριν τῶν πόλεων. Ἄν καὶ ἀκόμη ἡ ἀγροτικὴ οἰκονομία ἀπασχολεῖ σχεδὸν τὸ μισὸ ἐργατικὸ δυναμικὸ, δὲν συνεισφέρει πλέον παρὰ μόνον τὸ 10% τοῦ Ἀκαθαρστοῦ Ἐγχωρίου Προϊόντος (ΑΕΠ). Ἀντιθέτως ἡ βιομηχανία ἀπασχολεῖ τὸ 27% τῆς παραγωγῆς καὶ παράγει τὸ 50% τοῦ ἐθνικοῦ πλούτου. Ἐνάντια στὸ σταλινικὸ μοντέλο πού ἐπεγκεντρώνετο ἀποκλειστικὰ στὴν βαρεῖα βιομηχανία, ἡ κινεζικὴ βιομηχανία παράγει τεραστία ποικιλία καταναλωτικῶν ἀγαθῶν -σχεδὸν τὰ πάντα- μὲ τὰ ὁποῖα κατακτᾷ τὶς παγκόσμιες ἀγορές, μὲ ἀποτέλεσμα νὰ ἔχῃ μεγάλο ἐμπορικὸ πλεόνασμα προερχόμενο ἀπὸ τὶς βιομηχανικὲς ἐξαγωγές τῆς καὶ νὰ ἀποταμιεύῃ ξένο συνάλλαγμα πού ἀνήρχετο ἐπισημῶς στὸ τέλος τοῦ 2009 σὲ 2400 δισεκατομῦρια ἀμερικανικὰ δολλάρια! Ἀποτέλεσμα: ἡ τεραστία χρηματοπιστωτικὴ δύναμις τῆς Κίνας.

Ὁ Ντένγκ, μετὰ τὸ 1976, εἶχε νὰ ἀντιμετωπήσῃ δύο κληρονομίες: ἡ πρώτη πρὸ τῆς ἰδρύσεως τῆς Λαϊκῆς Κίνας. Ἐπὶ χιλιάδες χρόνια ἡ βάση τῆς κινεζικῆς οἰκονομίας ἔναντι τοῦ τεραστίου τῆς πληθυσμοῦ ἦταν ἡ ἐξασφάλιση τροφῆς μὲσω παραγωγῆς καὶ διακινήσεως τῶν πόρων τῆς ἀγροτικῆς οἰκονομίας κάτι πού οἱ αὐτοκράτορες ἐπέτυχαν ἀρκετὰ καλά. Μετὰ τὴν δυτικὴ εἰσβολή, τὸ 1842, οἱ μανδαρίνοι προσεπάθησαν νὰ ἐκβιομηχανήσουν τὴν χώρα, ἀντιγράφοντας ἀνεπιτυχῶς τὴν Ἰαπωνία. Ἡ φοβερὴ ὅμως διαφθορὰ πού εἰσήγαγαν οἱ ξένοι κατέληξε μὲ τὸν Τσιάνγκ Καϊ-σέκ, στὸν Κ' (20ο) αἰῶνα ἡ Κίνα νὰ καταστήσῃ πιὸ πτωχὴ ἀπὸ ὅ,τι ἦταν στὶς ἀρχές τοῦ ΙΘ' (19ου) αἰῶνος, πρὸ τῆς δυτικῆς εἰσβολῆς.

Ἡ δεύτερη κληρονομία ἦταν ἡ Κίνα τοῦ Μάο ἀπὸ τὸ 1949 μέχρι τὸ 1976. Ἡ Λαϊκὴ Κίνα, ἀποκλεισμένη ἀπὸ τὸν κόσμον ἐξελίχθη σὲ κατάσταση αὐταρκειᾶς. Τὰ πάντα ἐδόθησαν γιὰ τὴν εὐημερία τῶν ἀγροτῶν κατόπιν τῆς ἀπομακρύνσεως τῶν ξένων. Δηλαδή ἐπὶ τοῦ "αὐτοκράτορος" Μάο, ἡ Κίνα ἐπέστρεψε στὴν Αὐτοκρατορία, πρὸ τῆς ξένης κατακτήσεως τοῦ 1842. Ἡ διαφθορὰ ἐπατάχθη καὶ μεγάλα ἔργα ἔγιναν γιὰ τὴν ἐξασφάλιση τῆς τροφῆς τῶν κατοίκων. Ἀλλὰ ὁ μαοϊκὸς ἰσοτισμὸς, ἡ ἄκρατῃ ἀντιθεσὴ του στὸ φαινόμενο τῶν πόλεων πού εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα οἱ κάτοικοι τῶν πόλεων νὰ ἐπιστρέψουν στὴν ὑπαιθρο (κάτι πού προσεπάθησαν νὰ πραγματοποιήσουν τὸ 1976, στὴν Καμπότζη καὶ οἱ μαοϊκοὶ τοῦ Πόλ Πότ), ὁ ἐσωκομματικὸς ἐμφύλιος πόλεμος μεταξὺ μαοϊκῶν καὶ ντεγκικῶν, εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα δύο ἄκρως αἱματηρὲς ἐπαναστατικὲς πρωτοβουλίες τοῦ "αὐτοκράτορος": τὸ μεγάλο ἄλμα πρὸς τὰ ἔμπροσ τοῦ 1958-1961 καὶ ἡ πολιτιστικὴ ἐπανάσταση τοῦ 1966-1976 πού προκάλεσε δεκάδες ἑκατομμῦρια θύματα.

Ο Ντένγκ, μετά τον θάνατο του Μάο, απέφασε να συνδυάσει την εθνική πολιτική ανεξαρτησίας του Μάο με τις προσπάθειες εκβιομηχανίσεως των μανδρινών κατά το ιαπωνικό πρότυπο, του Ιθ' αιώνα. Και επέτυχε και τα δύο, χωρίς διαφθορά και χωρίς ανθρώπινες απώλειες. Ξεπέρασε τον παραδοσιακό έχθρο της Κίνας, την Ιαπωνία και υπήρξε ο έμπνευστής ενός νέου προτύπου κομμουνισμού βασισμένου στον μαρξισμό, κατωρθώνοντας σε ελάχιστες δεκαετίες να βγάλει την χώρα από τον τριτοκοσμισμό και να πραγματοποιήσει το όραμα του Μάρξ μίας εν εξελίξει σοσιαλιστικής κοινωνίας στην αιχμή της τεχνολογίας και των δυτικών επιτευξέων της εκβιομηχανίσεως. Το επέτυχε όμως εις βάρος των ποιητών και της ουτοπίας. Και οί ρομαντικοί πάντα θα προτιμήσουν τον Μάο εις βάρος του "νάνου" Ντένγκ.

ζ) Ο θρίαμβος της σοσιαλιστικής οικονομίας της ελεύθερης αγοράς

Από την δεκαετία του 1980, η Κίνα μετουσιώθη σε "εργαστήριο του κόσμου", παράγοντας προϊόντα καθημερινής ανάγκης (αυτά που έχουν κατακλύσει τις αγορές όλου του πλανήτη) χρησιμοποιώντας ένα ελεγχόμενο και κάτω της πραγματικής του αξίας νόμισμα, το άμετρητο εργατικό της δυναμικό, τα πολύ χαμηλά ήμεροκάματα, τα οποία όμως σε σχέση με την μαοϊκή εποχή, ηυξήθησαν άλματώδως. Έτσι, ενώ επί Μάο ο μηνιαίος μισθός ήταν 50 γιουάν, σήμερα ανέρχεται σε 2.000 με 2.500 γιουάν κατά μέσο όρο (1 € # 8,50 γιουάν), και ελάχιστο μηνιαίο μισθό 850 γιουάν (100 €), με καταναλωτικές τιμές πολύ πιο χαμηλές από τις δυτικές.

Συνάμα, για να εγκαταλειφθή η μαοϊκή πολιτική απομονώσεως από τον έξω κόσμο και να τραβήξουν ξένες επενδύσεις αλλά περιορίζοντάς τις σε οικονομικά γκέτα, οι ντενγκικοί ίδρυσαν μεταξύ 1980 και 1984 "ειδικές οικονομικές ζώνες" ελεύθερης αγοράς, περιοχές που θυμίζουν τις πρώην αποικιακές ζώνες που οί Κινέζοι είχαν υποχρεωθεί να παραχωρήσουν στους Δυτικούς, όπως το Χόνγκ Κόνγκ στους Άγγλους ή το Μακάο στον Πορτογάλους. Η διαφορά είναι ότι αυτές οί "ειδικές οικονομικές ζώνες" ιδρύθησαν με πρωτοβουλία και έλεγχο της κινεζικής κυβερνήσεως. Οί ξένες επιχειρήσεις που εγκαθίστανται εκεί με μειωμένους φόρους, υποχρεούνται στην περίπτωση που μετακομίσουν άλλοι να αφήσουν επί τόπου τον τεχνολογικό εξοπλισμό τους.

Το 2008, ο πρόεδρος της χώρας Χου Ζιντάο και γενικός γραμματέας του ΚΚΚ προήδρευσε των εορτασμών για τα 30 χρόνια των ντενγκικών μεταρρυθμίσεων (ο Ντένγκ είχε αποβιώσει το 1997). Στην όμιλία του υπεγράμμισε ότι "ο μέσος όρος ετησίας αναπτύξεως υπήρξε το 9,8%, δηλαδή τρεις φορές παραπάνω από τον παγκόσμιο μέσο όρο. Η κινεζική οικονομία έγινε η τετάρτη στον κόσμο, αντιπροσωπεύοντας το 6% του Παγκοσμίου Ακαθαρίστου Προϊόντος το 2008, αντί του 1,8% το 1978". Σήμερα είναι δεύτερη και επειδή ελέγχεται πλήρως από το ΚΚΚ δεν γνώρισε παρά ελάχιστα μόνον την παγκοσμία κρίση του 2008-2009, όπως και η ΕΣΣΔ δεν γνώρισε την κρίση του 1929, παρά το γεγονός ότι η Κίνα, σε αντίθεση με την Σοβιετική Ένωση, είναι σήμερα πλήρως ανοικτή στον έξω κόσμο. Με την ένταξη της στην Παγκοσμία Οργάνωση Έμπορίου το 2002, εισήχθη στην οικογένεια των καπιταλιστικών χωρών ελευθέρου εμπορίου προσφέροντάς τους για την παραγωγή των προϊόντων τους το εργατικό δυναμικό της μεγαλύτερης εξόδου αγροτών προς τις πόλεις που γνώρισε ποτέ ή Ιστορία, σε πλήρη αντίθεση με την προτεραιά πολιτική του Μάο, αλλά συμφώνως με την αντιαγροτική πολιτική του Στάλιν. Οί εξεγέρσεις αγροτών στην σημερινή Κίνα είναι μία πραγματικότητας όπως πραγματικότητας ήταν και οί αγροτικές εξεγέρσεις στην Σοβιετική Ένωση στην δεκαετία του 1930. Πρέπει να γίνη αντιληπτό ότι ο όρθόδοξος κομμουνισμός υπήρξε πάντα σφόδρα αντιαγροτικός και υπέρ της αστικοποιήσεως, φυσικό πλαίσιο της εργατικής τάξεως. Με 10% ετησίως μέσο όρο αναπτύξεως τον χρόνο από το 1978 και μόνον 1% ετησίως αύξηση του πληθυσμού, υπάρχει διπλασιασμός του

μέσου όρου επιπέδου ζωής κάθε 8 με 9 χρόνια! Η Κίνα έγνώρισε τα τελευταία χρόνια την πλέον σημαντική και την πλέον γρήγορη πτώση της φτώχειας στην παγκόσμια Ιστορία.

η) Η Ταϊουαν πέφτει στο στόμα της Κίνας σαν ώριμος καρπός χωρίς πόλεμο

Έαν συγκρίνουμε την απόλυτη αποτυχία της Ελλάδος, από το 1878, να προσαρτήσει την Κύπρο και ιδίως το σχετικό φιάσκο μετά το 1955, εντύπωση προκαλεί ή απόλυτη επιτυχία της Κίνας να επαναφέρει στους κόλπους της το νησί της Ταϊουαν.

Το 1949, όταν ή κυβέρνηση του Τσιανγκ Κάι-σέκ κατέφυγε στην νήσο και ολόκληρη ή Δύση ανεγνώριζε ως κινεζικό κράτος μόνον την Ταϊουαν, πολλοί έφαντάσθησαν ότι ή νήσος αυτή ήταν όριστικά χαμένη για την ήπειρωτική Κίνα. Το 1958, επί Μάο, πολλές φορές ήπειρωτική Κίνα και Ταϊουαν έφθασαν στα πρόθυρα πολέμου και κατόπιν αυτού, επί χρόνια το Πεκίνο απειλούσε πώς θα επενέβαινε δυναμικά στο νησί, ενώ οί ΗΠΑ και ή Ιαπωνία προκλητικά έτάσσοντο στο πλευρό της Ταϊπέι. Ακόμη και τα τελευταία χρόνια ή παγκόσμια κοινή γνώμη επερίμενε, με την κατακόρυφη άνοδο της ισχύος της Λαϊκής Κίνας, ότι αυτή θα επενέβαινε με μία αίφνιδια επίθεση απελευθερώσεως της νήσου. Σήμερα, είναι πλέον σίγουρο ότι πόλεμος για την Ταϊουαν αποκλείεται να γίνει, με πρωτοβουλία τουλάχιστον του Πεκίνου.

Οί αποκαλούμενες επισήμως "σχέσεις τών δύο πλευρών τών Στενών" που χωρίζουν την ήπειρωτική Κίνα από την νήσο (Cross-Strait Relations) έχουν σήμερα φθάσει σε σημείο αδελφικών σχέσεων. Η καπιταλιστική Ταϊουαν αντιμετώπιη με το φαινόμενο της ενσωματώσεως του Χόνγκ Κόνγκ (1997) και του Μακάο (1999) που όμως έξησφάλισαν την αυτόνομία τους ως "ειδικές διοικητικές ζώνες" για 50 χρόνια με το αποκαλούμενο σύστημα της "μίας χώρας, δύο συστήματα", δέν αποκλείεται να δεχθή τελικά να ύπαχθη στο ίδιο σύστημα και να γίνει ή τρίτη ειδική διοικητική ζώνη πόσο μάλλον που σήμερα ή ήπειρωτική Κίνα φαντάζει στους επιχειρηματίες της Δύσεως ως ουσιαστικά μία καπιταλιστική χώρα.

Οί συνομιλίες μεταξύ τών δύο χωρών ξεκίνησαν το 2008 στην βάση της αρχής που ώρισε ό πρόεδρος της Ταϊουαν Μά Γινγκ-τζέου τών "ειδικών σχέσεων", τις όποιες ήρμήνευσε ως έξης: και οί δύο πλευρές συμφωνούν ότι μία είναι ή Κίνα. Αυτό σημαίνει ότι πρόκειται για σχέσεις μεταξύ τών λαών της περιοχής της νήσου και της περιοχής της ήπειρου, δηλαδή μεταξύ δύο περιοχών μίας και μόνης χώρας. Με άλλα λόγια εάν οί ΗΠΑ σταματούσουν να χρησιμοποιούν τις πολιτικές διαφορές τών δύο πρωτευουσών, όπλίζοντας την Ταϊπέι κατά του Πεκίνου για να πιέσουν την Λαϊκή Κίνα, οί διαφορές θα είχαν ήδη λυθη. Και όμως, στις 30 Ιανουαρίου 2010, ή κυβέρνηση του προέδρου Όμπάμα ανήγγειλε ότι έσκόπευε να πωλήση στην Ταϊουαν 6,4 δισεκατομμύρια δολάρια αντιεροπορικών όπλων και έλικοπτέρων με αποτέλεσμα το Πεκίνο να διαμαρτυρηθή για τις φιλοπολεμικές προκλήσεις τών ΗΠΑ.

Σήμερα ύπάρχει μεταξύ της νήσου και της ήπειρωτικής πλευράς αποκατάσταση αεροπορικών συγκοινωνιών (έβδομαδιαίες πτήσεις επιβατών και από τις δύο πλευρές), ανταλλαγή τουριστών, φοιτητών, επαγγελματικών και επιστημονικών αντιπροσωπειών χωρίς χρήση διαβατηρίου παρά μόνον ταυτότητας. Επίσης, κινεζικές επιχειρήσεις επενδύουν και από τις δύο πλευρές. Τα δύο κυβερνώντα κόμματα, το ΚΚ της Λαϊκής Κίνας και το Κουομιντάνγκ της Ταϊουαν συναντώνται τακτικά κάτι που άνησυχεί τους Αμερικανούς ενώ το 70% τών Ταϊουανέζων επικροτεί τόν διάλογο. Ειδικά ή έπαρχία της Καντώνης που είναι ή γενέτειρα και ό χώρος όπου έδρασε ό δημιουργός της Κινεζικής Δημοκρατίας του 1912, ό Σουν Γιατ-σέν, ό ανεγνωρισμένος πολιτικός κοινός πατέρας τών δύο πλευρών και ειδικά το Πανεπιστήμιο Σουν Γιατ-σέν πρωτοπορούν στην συναδέλφωση. Τόν Δεκέμβριο του 2010, το τμήμα Ιστορίας του έν λόγω πανεπιστημίου με είχε επισήμως καλέσει να δώσω μία σειρά μαθημάτων για να έξάρω την

παγκοσμία σημασία τῶν δύο πολιτισμῶν τοῦ ἑλληνισμοῦ καὶ τῆς Κίνας. Ὁ γενικός πρόξενος τῆς Ἑλλάδος στὴν Καντῶνη συμμετεῖχε στὶς ἐκδηλώσεις αὐτές.

Ὁ ὑπαρκτός σοσιαλισμός, μετὰ τὴν πτώση τῆς Σοβιετικῆς Ἐνώσεως τὸ 1989, δὲν ἔχει ἐξαλειφθῆ παρὰ τὶς θριαμβολογίες τῆς Δύσεως. Καὶ ἐδῶ δὲν ἀναφερόμεθα σὲ μικρὲς χώρες σὰν τὴν Κούβα ἀλλὰ στὸν τεράστιο κολοσσό, τὴν οἰκογένεια τῶν σοσιαλιστικῶν λαῶν τῆς Κίνας ποὺ ὡς δούρειος ἵππος εὐρίσκεται ἤδη στὴν καρδιὰ τῆς καπιταλιστικῆς Δύσεως, περιμένοντας τὴν κατάλληλη στιγμή γιὰ νὰ τὴν ἀνατρέψη.